

Etické zásady a kódex správania

Obsah

Úvodné slovo
generálneho riaditeľa
Strana 3

Etické zásady a záväzky spoločnosti Limagrain

Strana 4

A. Rešpektovanie našich
poľnohospodárov a akcionárov
Strana 4

B. Rešpektovanie našich zamestnancov
Strana 5

Charta diverzity a inklúzie spoločnosti
Limagrain
Strany 6 a 7

C. Ochrana životného prostredia
Strana 8

D. Dodržiavanie pravidiel
hospodárskej súťaže
Strana 9

E. Snaha uspokojiť našich
zákazníkov a spotrebiteľov
Strana 9

F. Budovanie vyvážených a férových
vzťahov s našimi dodávateľmi
Strana 10

G. Zodpovedné správanie v
krajinách a regiónoch, kde
pôsobíme
Strana 10

Kódex správania a etické správanie pracovníkov? spoločnosti Limagrain

Strana 11

1. Ochrana image a dobrého mena
spoločnosti Limagrain
Strana 12

2. Rešpektovanie a ochrana majetku
Strana 12

3. Bezúhonné konanie a vyhýbanie sa
konfliktu záujmov
Strana 13

Záväzok výkonného výboru
spoločnosti Limagrain k boju proti
korupcii
strany 14 a 15

4. Zabránenie šíreniu neverejných
finančných informácií a
obchodovaniu s dôvernými
informáciami
Strana 16

5. Zabezpečenie ochrany práv
duševného vlastníctva
Strana 17

Otázky – hybná sila našej etiky

Na koho sa môžem obrátiť, ak mám
otázku alebo problém?
Strana 18

System whistleblowingu

Strana 19

Dôsledky nedodržovania pravidiel kódexu správania

Strana 20

Slovník pojmov

Strana 22

Úvodné slovo generálneho riaditeľa

V roku 2015 spoločnosť Limagrain prijala svoj prvý kódex správania, ktorým reagovala na výzvu v oblasti všeobecnej politiky spoločnosti: presadzovať zásady podnikateľskej etiky v súlade s platnými predpismi, a tým zosúladiť svoju činnosť s udržateľným a zodpovedným tempom pokroku.

Naša činnosť, či už v oblasti výskumu, výroby, alebo uvádzania osív a agropotravinárskych výrobkov na trh sa odohráva priamo v centre sociálnych, spoločenských a environmentálnych výziev, ktoré sú čoraz zložitejšie a podliehajú prísnejším reguláciám. Naši zákazníci, či už zo širokého spektra odvetví alebo z radov konečných spotrebiteľov, kladú stále väčší dôraz na to, aby sme vedeli na tieto výzvy efektívne reagovať. Spoločnosť Limagrain pôsobí na domácich aj medzinárodných trhoch, ktoré sa dynamicky menia. Ide o trhy, na ktorých platia právne predpisy a čoraz častejšie aj ustanovenia vyplývajúce zo základných princípov, listín alebo noriem.

Táto nová verzia Etických zásad a kódexu správania reflektuje najnovší právny vývoj a je súčasťou našej iniciatívy v oblasti spoločenskej zodpovednosti podnikov (CSR). Je prirodzeným vyjadrením našich hodnôt: odvahy, pokroku, vytrvalosti a spolupráce. Predstavuje praktický návod na zachovanie ostražitosti, rámec vymedzujúci spoločný základ, nástroj na osvojenie si vhodných reakcií a zdroj riešení.

Žiadny zamestnanec, bez ohľadu na to, v akej spoločnosti alebo krajine pôsobí, nemôže tvrdiť, že koná v záujme spoločnosti Limagrain, ak koná v rozpore s jej hodnotami alebo pravidlami a zásadami uvedenými v tomto dokumente.

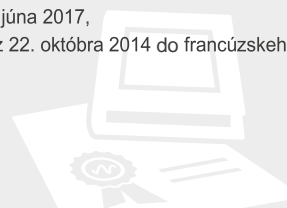
Tieto Etické zásady a kódex správania predstavujú náš spoločný záväzok k zodpovednému a udržateľnému rozvoju našich činností po celom svete. Preto očakávam, že ich všetci budeme ovládať a riadiť sa nimi počas nášho celého pôsobenia v spoločnosti Limagrain.

Sébastien
Chauffaut

Tieto Etické zásady a kódex správania dopĺňajú niekoľko medzinárodných dokumentov, ktorých zásady spoločnosť Limagrain zdieľa:

- Všeobecná deklarácia ľudských práv,
- hlavné dohovory Medzinárodnej organizácie práce, najmä dohovory č. 29, 105, 138 a 182 (detská a nútená práca), 155 (bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci), 111 (boj proti diskriminácii), 100 (odmeňovanie), 87 a 98 (sloboda združovania, právo organizovať sa a právo na kolektívne vyjednávanie),
- Dohovor OSN o právach dieťaťa,
- Smernica OECD pre nadnárodné podniky,
- Globálny pakt OSN, ktorý spoločnosť Limagrain podpísala v decembri 2013,
- francúzsky zákon Sapin II, platný od 1. júna 2017,
- transpozícia európskej smernice CSR z 22. októbra 2014 do francúzskeho práva.

Etické zásady a závazky spoločnosti Limagrain

Snahou spoločnosti Limagrain je formalizovať etické zásady a závazky, ktoré bude uplatňovať voči svojim kľúčovým zainteresovaným stranám: poľnohospodárom, akcionárom, zamestnancom, dodávateľom, partnerom a zástupcom v krajinách, kde pôsobí. Závazky spoločnosti Limagrain sa odzrkadľujú v činnosti jej spolupracovníkov, ktorí sú v každodennej praxi jej skutočnými zástupcami a nositeľmi jej hodnôt.

A. Rešpektovanie našich poľnohospodárov a akcionárov

Limagrain je medzinárodná družstevná skupina zložená z poľnohospodárov, ktorí sú členmi Coopérative Limagrain. Silu tejto organizácie posilňujú externí menšinoví akcionári, ktorí tiež prispievajú k dlhodobému rozvoju skupiny. Spoločnosť Limagrain dbá na to, aby sa plne zohľadnili očakávania všetkých jej akcionárov, aby boli dodržiavané predpisy o trhu s cennými papiermi definované Úradom pre finančné trhy (AMF) a aby sa uplatňovali pravidlá správy a riadenia spoločnosti.

V tejto súvislosti sa spoločnosť Limagrain riadi odporúčaniami indexu burzových hodnôt pre spoločnosti so strednou kapitalizáciou MiddleNext, ktorý definuje vhodné postupy pre tento typ spoločností.

Spoločnosť Limagrain poskytuje svojim akcionárom presné a podrobné informácie v súlade s pravidlami, a to pravidelne alebo v odôvodnených prípadoch.

B. Rešpektovanie našich zamestnancov

Záruka bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku

Spoločnosť Limagrain považuje za svoju hlavnú spoločenskú povinnosť zabezpečiť svojim zamestnancom, vrátane všetkých pracovníkov, ktorí nie sú zamestnancami spoločnosti Limagrain, pracujúcich v niektorom zo závodov skupiny, prostredie, ktoré zaručuje ochranu ich zdravia, bezpečnosť a kvalitné pracovisko.

Za týmto účelom sa spoločnosť Limagrain zaväzuje dodržiavať právne predpisy platné v jednotlivých krajinách, ako aj interné predpisy a normy týkajúce sa hygieny, zdravia a bezpečnosti. Spoločnosť Limagrain sa taktiež zaväzuje vytvoriť referenčný rámcový štandard pre bezpečnosť a ochranu zdravia.

Rešpektovanie pracovníkov a ich súkromného života

Spoločnosť Limagrainsa zaväzuje zaobchádzať so svojimi zamestnancami spravodlivo a tolerantne, s rešpektom k ich dôstojnosti a fyzickej a morálnej integrite.

Nábor zamestnancov do spoločnosti Limagrain a prístup k nim počas celej ich profesijnej kariéry prebieha bez diskriminácie na základe pohlavia, veku, národnosti, náboženstva, sexuálnej orientácie, fyzického vzhľadu, zdravotného stavu, zdravotného postihnutia, členstva v odboroch alebo politických názorov. Spoločnosť Limagrain zároveň očakáva inkluzívny a nediskriminačný prístup od všetkých svojich zamestnancov. Akékoľvek správanie, ktoré nie je v súlade s týmito etickými zásadami, najmä akékoľvek správanie sexistického charakteru, nebude tolerované.

Spoločnosť Limagrain rešpektuje súkromný život svojich zamestnancov a nezasahuje do ich mimopracovných aktivít. Zachováva neutrálny postoj k politickým názorom a filozofickým alebo náboženským presvedčeniam a zakazuje akúkoľvek indoktrináciu na pracovisku.

Okrem toho sa spoločnosť Limagrain usiluje o profesijný rozvoj svojich zamestnancov.

Jej snahou je tiež zabezpečiť rovnaký prístup k priebežnému odbornému vzdelávaniu a internej mobilite pre všetkých s cieľom umožniť všetkým zamestnancom udržiavať a rozvíjať svoje odborné zručnosti

Vo všeobecnosti sa spoločnosť Limagrain snaží podporovať diverzitu a inklúziu ako zdroje pokroku a obohatenia. Tento záväzok je podrobne opísaný v Charte diverzity a inklúzie, ktorá je uvedená na stranách 6 a 7.

Spoločnosť Limagrain sa taktiež zaviazala k sociálnemu dialógu, ktorý vedie v duchu lojality a úprimnosti.

Ochrana osobných údajov

Jednou z oblastí, ktorej sa venuje zvýšená pozornosť, je ochrana údajov. Osobné údaje našich zákazníkov, obchodných partnerov a zamestnancov sa nesmú zhromažďovať, zaznamenávať, spracovávať ani prenášať inak ako v súlade s platnými zákonmi príslušnej krajiny.

Spoločnosť Limagrain sa zaväzuje zhromažďovať a spracovávať osobné údaje svojich poľnohospodárov, zamestnancov a tretích strán len na konkrétne a legitímne účely súvisiace s účelom operácií spracovania údajov.

Zaznamenávajú sa len informácie relevantné a potrebné z hľadiska sledovaných cieľov.

Údaje používané na digitálne spracovanie miezd sa týkajú napríklad totožnosti, rodinného stavu, pracovného života a prvkov odmeňovania zamestnancov. Tieto údaje sa nesmú používať na žiadne iné účely.

Spoločnosť Limagrain sa ďalej zaväzuje dodržiavať zákony krajín, v ktorých pôsobí, ako napríklad zásadu časového obmedzenia uchovávaní údajov a právo na prístup, konzultáciu, súhlas, opravu, informácie, prenosnosť, vymazanie alebo námietku.

Spoločnosť Limagrain zaručuje bezpečnosť, dôvernosť a integritu osobných údajov svojich zamestnancov a tretích strán.

Diverzita a inklúzia

Charta diverzity a inklúzie

Naša definícia diverzity a inklúzie

Diverzita predstavuje rozmanitosť profilov pracovníkov spoločnosti. Vztahuje sa na viditeľné a neviditeľné charakteristiky človeka: pohlavie, vek, kultúrne a sociálne zázemie, fyzický vzhľad, zdravotný stav, sexuálna orientácia, zdravotné postihnutie, náboženstvo atď. **Diverzita predstavuje skutočnosť.**

Inklúzia zabezpečuje, aby sa všetci ľudia cítili rešpektovaní, vypočutí a ocenení pre svoju individualitu, a to bez predsudkov. Umožňuje, aby sa v spoločnosti prejavili všetky výhody rozmanitosti. **Inklúzia predstavuje voľbu.**

Naše presvedčenie

Sme presvedčení, že podpora diverzity a inklúzie je nevyhnutná pre rozvoj zodpovednejšej, inovatívnejšej a výkonnejšej skupiny.

Spoločnosť Limagrain je svojou povahou medzinárodná, takže diverzita je tu realitou. V 49 krajinách pre nás pracuje viac ako 9 300 ľudí viac ako 86 rôznych národností. Pevne veríme, že nás to ako spoločnosť posilňuje.

Opatrenia na dlhodobé posilnenie skupiny zavádzajú všetky obchodné jednotky a podnikové i obchodné línie.

V spoločnosti Limagrain je rozvoj diverzity a podpora inklúzie neoddeliteľnou súčasťou **našej firemnej zodpovednosti**. Diverzita a inklúzia sú taktiež kľúčovými prvkami **našej výkonnosti**:

- pretože diverzita a inklúzia prispievajú k wellbeingu a hrdosti zamestnancov a podporujú ich angažovanosť,
- pretože pritiaľujú rôzne osobnosti a perspektívy,
- pretože nám pomáhajú lepšie porozumieť trhom a očakávaniam našich zákazníkov, ktorí sú sami o sebe rôznorodí,
- pretože rozvíjajú kreativitu a schopnosť inovácie tým, že vytvárajú priestor pre kontakt rôznych názorov.

Diverzita a inklúzia vytvárajú hodnotu.

Naše ambície

Spoločnosť Limagrain sa snaží podporovať diverzitu a inklúziu ako zdroj pokroku a bohatstva.

Cieľom je byť spoločnosťou uznávanou pre diverzitu a inklúziu všetkých talentovaných pracovníkov, kde každý môže rozvíjať svoj potenciál a zároveň využívať svoju jedinečnosť a vytvárať tak pridanú hodnotu pre skupinu.

Naš program

Naše záväzky

Naš program diverzity a inklúzie je založený na troch pilieroch:

- 1. zabezpečenie nediskriminácie,**
- 2. Záväzok k profesijnej rovnosti mužov a žien:**
  - Zvyšovanie feminizácie spoločnosti s osobitným dôrazom na riadiace pozície,
  - zabezpečenie profesijnej rovnosti mužov a žien počas ich kariéry,
- 3. Podpora všetkých druhov diverzity, najmä kultúrnej a generačnej.**

Naše kroky

Zaväzujeme sa k nasledovným opatreniam:

> Informovanosť všetkých pracovníkov o diverzite

Informovanosť našich vrcholových manažérov, výkonných manažérov a všetkých vedúcich pracovníkov a nakoniec aj všetkých zamestnancov o otázkach nediskriminácie, diverzity a inklúzie.

> **Zabezpečenie nediskriminácie** počas celej kariéry zamestnancov, podpora diverzity v rámci pracovnej sily a na všetkých úrovniach zodpovednosti a snaha o inklúziu vo všetkých riadiacich a rozhodovacích činnostiach spoločnosti Limagrain.

> Podporné opatrenia

Pravidelné hodnotenie plnenia týchto záväzkov a dosiahnutého pokroku a interné komunikovanie výsledkov zavedenia akčných plánov.

Naš prístup

Program diverzie a inklúzie spoločnosti Limagrain sa vzťahuje na všetkých zamestnancov spoločnosti na celom svete bez ohľadu na obchodnú jednotku alebo podnikovú či obchodnú líniu.

Tento prístup, **riadený výkonným výborom skupiny (Group Executive Committee)** a vedený oddelením ľudských zdrojov (HR), je podporovaný **sieťou diverzity a inklúzie** zloženej zo zástupcov jednotlivých obchodných jednotiek a podnikových a obchodných línií skupiny. Táto sieť sa zameriava na zavádzanie programu vo obchodných jednotkách a podnikových a obchodných líniách skupiny, spúšťanie iniciatív a zdieľanie osvedčených postupov.

Naše ukazovatele výkonnosti

Zaväzujeme sa dodržiavať nasledujúce ukazovatele výkonnosti:

- spokojnosť zamestnancov s kultúrou diverzity a inklúzie v spoločnosti Limagrain,
- percentuálny podiel zamestnancov z nedostatočne zastúpeného pohlavia medzi vrcholovými manažérmi, výkonnými manažérmi a "vedúcimi tímov",
- percentuálny podiel povýšených žien v porovnaní s celkovým počtom povýšení,
- percentuálny podiel žien v porovnaní s celkovým počtom prijatých zamestnancov,
- počet národností zastúpených medzi vrcholovými manažérmi, výkonnými manažérmi a "vedúcimi tímov",
- percentuálny podiel implementovaných plánov nástupníctva pre vrcholových manažérov, výkonných manažérov a "vedúce tímov".

Cieľ

Do roku 2026 dosiahnuť aspoň 30 % podiel zamestnancov z nedostatočne zastúpeného pohlavia medzi vrcholovými manažérmi, výkonnými manažérmi a vo "vedúcich tímov" všetkých obchodných jednotiek a do roku 2030 dosiahnuť 35 % podiel.

Výkonný výbor spoločnosti Limagrain

C. Ochrana životného prostredia

Spoločnosť Limagrain sa tiež zaviazala významne prispievať k ochrane životného prostredia prostredníctvom šetrného využívania zdrojov a optimalizácie výrobných procesov vo svojich závodoch po celom svete.

Spoločnosť Limagrain zahájila implementáciu stratégie pre zavedenie systému environmentálneho managementu (EMS) a zlepšovania svojich postupov s cieľom zachovať prírodné zdroje, chrániť životné prostredie a prispôsobiť sa zmene klímy.

Na trhu s osivom sa spoločnosť Limagrain snaží vytvárať odrody prispôbené rôznorodosti prostredia a šíriť vhodné a zodpovedné poľnohospodárske postupy medzi svojimi poľnohospodármi a partnermi. Na trhu s agropotravinárskymi výrobkami spoločnosť Limagrain presadzuje a zavádza vysoké štandardy a priemyslové normy, ktoré sú v súlade s európskymi a medzinárodnými právnymi predpismi.

D. Dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže

Spoločnosť Limagrain sa zaväzuje dodržiavať vnútroštátne a medzinárodné pravidlá hospodárskej súťaže. Účelom týchto pravidiel je zaručiť voľný konkurenčný trh.

V súlade s týmito zásadami sa spoločnosť Limagrain snaží zakázať akúkoľvek formu diskusie alebo komunikácie s konkurenciou o cenách alebo rozdelení a distribúcii trhov a zákazníkov.

Spoločnosť Limagrain tiež zakazuje zneužívajúce správanie, ak má daný subjekt dominantné postavenie na trhu. Okrem toho sa spoločnosť Limagrain zaväzuje získať súhlas príslušných orgánov v prípade koncentračných alebo kooperačných transakcií, ktoré majú vplyv na trh, v rámci platných právnych predpisov. Spoločnosť Limagrain dbá o to, aby boli všetci zamestnanci informovaní o tom, že v prípade akéhokoľvek porušenia týchto opatrení môže byť spoločnosť Limagrain a oni sami zodpovední.

E. Snaha uspokojiť našich zákazníkov a spotrebiteľov

Spoločnosť Limagrain, uznávaná na všetkých svojich trhoch pre kvalitu svojich výrobkov, vníma potreby a očakávania svojich používateľov a spotrebiteľov. Preto kontroluje, hodnotí a zlepšuje svoje výrobky a služby, aby zabezpečila kvalitu a bezpečnosť v každom kroku ich tvorby, výroby a distribúcie.

Spoločnosť Limagrain sa zaväzuje uplatňovať najvyššie komunikačné štandardy a rešpektovať platné miestne predpisy týkajúce sa médií používaných na informovanie zákazníkov a spotrebiteľov.

Spoločnosť Limagrain dbá o to, aby všetky poskytované informácie boli aktuálne, presné, objektívne a spoľahlivé a dostatočne úplné na určenie kvality výrobku a spôsobu jeho použitia.

G.

Zodpovedné správanie v krajinách a regiónoch, kde pôsobíme

V rámci geografického rozvoja sa spoločnosť Limagrain snaží správať zodpovedne vo všetkých krajinách, kde skupina pôsobí.

Spoločnosť Limagrain dbá na to, aby jej dcérske subjekty dodržiavali zákony a predpisy platné v každej krajine pôsobenia.

Spoločnosť Limagrain dbá najmä na to, aby jej rozvoj rešpektoval prírodné prostredie a kultúru regiónov, v ktorých pôsobí.

Svojimi aktivitami spoločnosť Limagrain prispieva k hospodárskemu a sociálnemu rozvoju komunít, v ktorých pôsobí, pričom sa zameriava najmä na dlhodobý rozvoj.

Spoločnosť Limagrain neprijíma žiadne záväzky ani neposkytuje akúkoľvek podporu žiadnej politickej strane ani náboženskej skupine.

F.

Budovanie vyvážených a férových vzťahov s našimi dodávateľmi

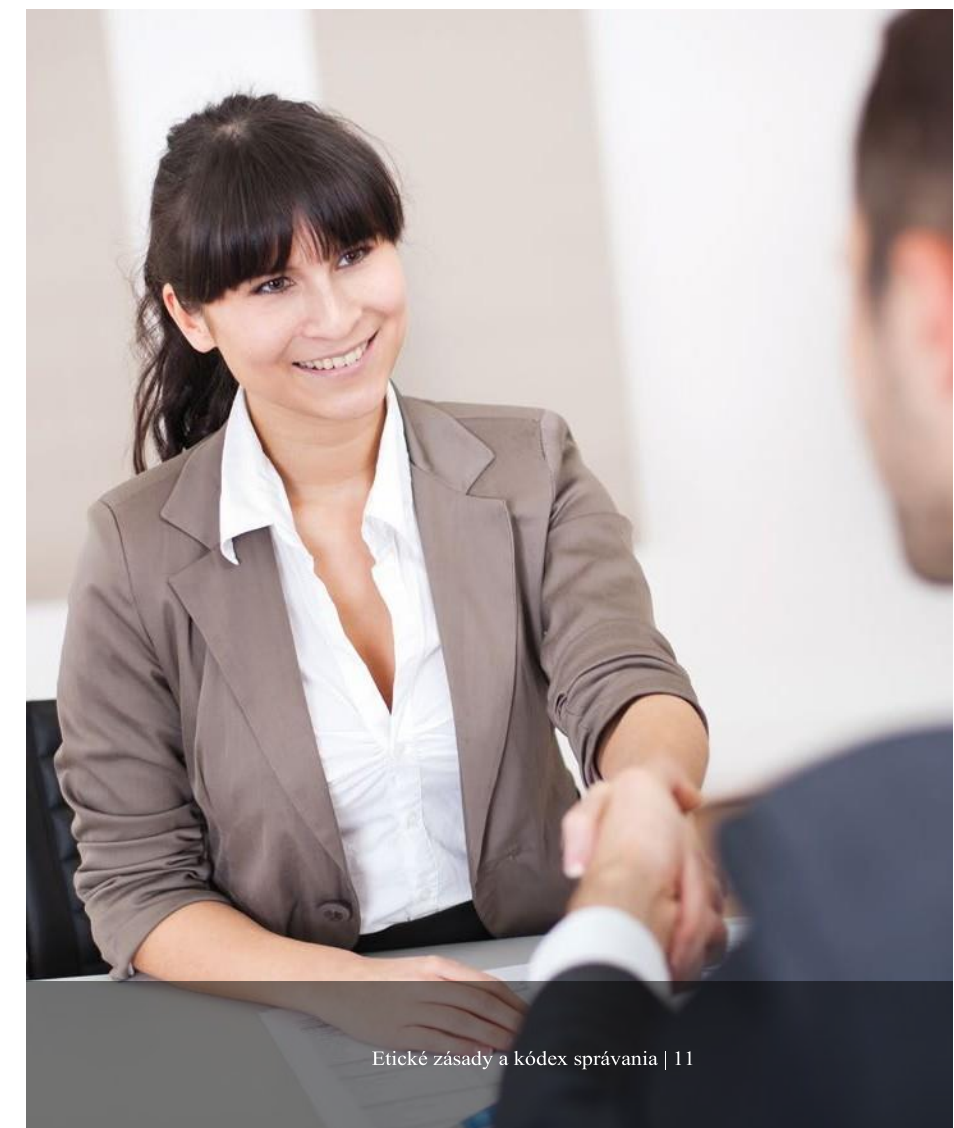
Spoločnosť Limagrain vyberá svojich dodávateľov a subdodávateľov na základe objektívnych kritérií a dbá na to, aby jej obchodné a zmluvné vzťahy boli dlhodobo vyvážené.

Dodávatelia a subdodávatelia sú povinní dodržiavať zákonné ustanovenia a ich výkonnosť musí byť objektívne merateľná.

Spoločnosť Limagrain najmä zabezpečuje, aby neuzatvárala zmluvy s dodávateľmi, ktorí využívajú detskú alebo nútenú prácu, a aby jej partneri dodržiavali základné dohovory Medzinárodnej organizácie práce o základných sociálnych právach.

Kódex správania a etické správanie pracovníkov spoločnosti Limagrain

Nejde o to všetko naplánovať alebo všetko pevne stanoviť. V každodennej praxi však v kombinácii so zmyslom pre zodpovednosť a zdravým rozumom môže pomôcť niekoľko jasných a presných zásad.

1.

Ochrana image a dobrej povesti spoločnosti Limagrain

Image a povest' spoločnosti Limagrain sú základnými prvkami jej schopnosti prilákať a rozvíjať budúcich zamestnancov. V tomto ohľade je ochrana image a dobrého mena spoločnosti Limagrain úlohou každého zamestnanca vofunkcii, ktorú zastáva.

Každý si má byť vedomí, že zverejňovanie obsahu, ktorý hanobí spoločnosť Limagrain, urážlivé komentáre o kolegoch, konkurentoch alebo partneroch a neoprávnené zdieľanie dôverných informácií spoločnosti Limagrain sú zakázané.

Množstvo digitálnych nástrojov, sociálnych sietí, webových stránok na zdieľanie informácií, fór a blogov uľahčuje vyjadrenie názoru, preto sa všetci musíme správať rozumne.

S cieľom pomôcť formalizovať hranice, ktoré je potrebné dodržiavať, sú všetkým zamestnancom na intranete spoločnosti Limagrain k dispozícii pokyny pre používanie sociálnych médií.

2.

Rešpektovanie a ochrana majetku

Majetok spoločnosti Limagrain zahŕňa hmotný majetok, ako sú vozidlá, vybavenie, počítače alebo zariadenia, ako aj nehmotný majetok, ako sú značky, patenty, osvedčenia o ochrane odrôd rastlín, genetické zdroje, know-how a dôverné informácie.

Hmotný majetok

Každý zamestnanec dbá na to, aby sa majetok spoločnosti Limagrain používal vhodne a rozumne, aby sa zachovala jeho integrita a aby sa používal len v rámci pracovných činností spoločnosti a nie na neoprávnené osobné účely.

Nehmotný majetok vrátane citlivých a dôverných informácií

Všetky neverejné informácie vytvorené v rámci spoločnosti Limagrain, vrátane informácií týkajúcich sa genetických zdrojov, výskumu a vývoja, výrobných údajov, nákladov, cien, predaja, zisku, trhu, údajov o zákazníkoch alebo partneroch a obchodných postupov, predstavujú zásadné aktíva pre stratégiu spoločnosti Limagrain a zamestnanci ich nesmú zverejniť bez predchádzajúceho súhlasu.

Každý zamestnanec je povinný zabezpečiť zachovanie dôvernosti a ochranu všetkých dôverných informácií patriacich spoločnosti alebo tretím stranám a zabrániť ich neoprávnenému použitiu.

Očakávané správanie

Každý zamestnanec si musí pamätať:

- k akýmkoľvek informáciám zverejneným na internete má prístup ktokoľvek a kdekoľvek bez časového obmedzenia,
- informačné zdroje sa musia používať v súlade s platnými pravidlami (zákony, nariadenia, etické kódexy, zmluvy), povinnosťou lojality a pravidlami opatrnosti, bezpečnosti a slušného chovania,
- zamestnanci môžu niesť zodpovednosť za obsah, ktorý zverejnia na internete.

Očakávané správanie

Všetci zamestnanci musia zabezpečiť dôvernosť informácií, s ktorými prichádzajú do styku pri výkone svojej funkcie.

Všetci zamestnanci zapojení do akéhokoľvek projektu sú povinní:

- poznať a dodržiavať povinnosť mlčanlivosti,
- byť vždy ostražití pri rozhovoroch na verejných miestach (vo vlakoch, lietadlách, reštauráciách, na seminároch atď.),
- nezverejňovať dôverné informácie ústne, písomne ani elektronicky.

Rovnaké požiadavky na zachovanie dôvernosti musí dodržiavať každý zamestnanec, ktorý skupinu opustí.

3.

Bezúhonné konanie a vyhýbanie sa konfliktu záujmov

Všetci zamestnanci sa musia vo všetkých svojich profesionálnych vzťahoch správať čestne.

Spoločnosť Limagrain sa snaží dodržiavať zákonné ustanovenia týkajúce sa boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí (pozri stranu 10, časť "Náš záväzok v boji proti korupcii") a pri svojich obchodných a finančných vzťahoch zohľadňuje odporúčania národných a medzinárodných organizácií, ako je Úrad pre kontrolu zahraničných aktív (OFAC), týkajúce sa hospodárskych sankcií.

V tejto súvislosti spoločnosť Limagrain koná tak, aby zabránila akejkoľvek forme korupcie alebo prania špinavých peňazí. Toto pravidlo je obzvlášť dôležité pri styku so zástupcami štátnych orgánov a verejných inštitúcií.

Zamestnanci nesmú byť ľahostajní k aktívnej korupcii (ponúkanie úplatkov) ani k pasívnej korupcii (prijímanie úplatkov).

Spoločnosť Limagrain povoľuje len vhodné a legálne dary a formy pohostenia ponúkané v rámci obchodných vzťahov.

Akékoľvek ponuky darov, pohostenia alebo bezplatných služieb zo strany zamestnanca v mene spoločnosti Limagrain sa môžu uskutočniť len vtedy, ak sú v súlade s platnými zvyklosťami a neporušujú platné právne predpisy. To isté platí aj pre dary alebo formy pohostenia, ktoré prijímajú zamestnanci spoločnosti Limagrain.

Ak osobné, spoločenské, finančné alebo politické aktivity zamestnancov ovplyvňujú alebo môžu ovplyvniť ich objektivitu a lojalitu voči spoločnosti Limagrain, môže vzniknúť konflikt záujmov. Takéto situácie sa musia primerane riešiť.

Očakávané správanie

Každý zamestnanec sa zaväzuje, že neprijme žiadny dar*, pohostenie alebo osobnú láskavosť v neprimeranej výške (s prihliadnutím na zvyklosti a protikorupčné právne predpisy), ak by to mohlo ovplyvniť jeho rozhodnutie.

Všetci zamestnanci sa musia vždy vyhýbať akémukoľvek konfliktu* medzi svojimi osobnými záujmami a záujmami spoločnosti Limagrain. Takýto konflikt môže vzniknúť v priebehu rokovania s obchodným partnerom, kolegom alebo treťou stranou.

(* pozri interné praktické prehľady)

Závazok výkonného výboru spoločnosti Limagrain v boji proti korupcii

Prečo musí byť boj proti korupcii prioritou?

„Nie je to také zlé!“, „Vždy sme to tak robili!“, „Je to jediný spôsob, ako dostať veci do pohybu!“, „Iný spôsob neexistuje!“. To je len niekoľko obvyklých odpovedí, ktoré sme všetci počuli, keď sa otvorila téma korupcie spolu so zámerom bojovať proti týmto praktikám.

Tak prečo sa snažiť o zmenu?

Kvôli snahe dodržiavať protikorupčné zákony?

Určite. Väčšina štátov má osobitné zákony. Niektoré⁽¹⁾ zahŕňajú aj extrateritoriálny rozmer. Najviac donucovacích a represívnych zákonov je v Spojenom kráľovstve, Spojených štátoch, Kanade a Francúzsku. Môžu sa vzťahovať nielen na činy spáchané za hranicami daného štátu, ale môžu za ne hroziť aj tresty odňatia slobody a pokuty, ktoré môžu dosiahnuť desiatky alebo stovky miliónov eur. Tieto zákony sa vzťahujú na nás všetkých na všetkých miestach. Preto ich musíme rešpektovať a konať v súlade s nimi.

Pretože je to v súlade s našimi záväzkami a hodnotami?

Určite. Pre nás ako zodpovednú spoločnosť, ktorá sa snaží rozvíjať a udržiavať zdravé obchodné vzťahy s našimi partnermi založené na vzájomnej dôvere, je korupcia neprijateľná. Korupcia je tiež nezlučiteľná s našimi hodnotami, ktorými sú odvaha, pokrok, vytrvalosť a spolupráca.

Korupcia je hlavnou prekážkou hospodárskeho a sociálneho rozvoja na celom svete!

Každý rok sa na úplatkoch vyplatí viac ako 1 000 miliárd USD a spreneverí sa 2 600 miliárd USD, čo predstavuje 5 % svetového HDP, teda takmer dvojnásobok HDP Francúzska. O korupcii, ktorá nevyhnutne vedie k strate daňových príjmov krajiny, však nemožno uvažovať len v peňažnom vyjadrení. Spoločnosti, ktoré dávajú úplatky, podkopávajú integritu krajín, v ktorých pôsobia, čím prehľbujú problémy chudoby a správy vecí verejných. Korupcia tiež znižuje efektívnosť a kvalitu verejných služieb.

Korupcia udržiava najzraniteľnejšie skupiny v klesajúcej špirále chudoby, zvyšuje nerovnosť a zvyrazňuje nestabilitu. Tieto problémy majú nevyhnutne vplyv na celú spoločnosť, pretože hospodársky rast je možný len prostredníctvom rozvinutého ľudského kapitálu, t. j. vzdelaných a zdravých ľudí.

Rozvoj tohto ľudského kapitálu však neguje korupcia. Jej dramatické účinky sa dajú aj zmerať: negramotnosť a detská úmrtnosť súvisia s úrovňou korupcie v krajine.

"Boj proti korupcii je nevyhnutný na ochranu ľudských práv a podporu demokratickej zodpovednosti. Je to dôležitý krok smerom k inkluzívnemu a udržateľnému rozvoju," povedal generálny tajomník OSN António Guterres vo svojom úvodnom príhovore na konferencii OSN proti korupcii v decembri 2021.

Boj proti korupcii je preto nevyhnutný bez ohľadu na jej úroveň alebo rozsah! Žiadna odmena za to nakoniec nestojí. Tento boj si však vyžaduje odhodlanie. Poukazuje na úlohu, ktorú sa snažíme zohrávať v spoločnosti, a na hodnoty, ktoré chceme uplatňovať a presadzovať.

Spoločnosť Limagrain chce prispieť tým, že nebude tolerovať žiadne korupčné správanie vo svojich radoch, nech sa vyskytuje kdekoľvek na svete, a jej výkonný výbor bude túto prax čo najdôslednejšie monitorovať.

⁽¹⁾ Úplný zoznam krajín s extrateritoriálnymi protikorupčnými zákonmi platnými od marca 2022: Argentína, Austrália, Belgicko, Brazília, Kanada, Čína, Francúzsko, Nemecko, India, Mexiko, Nikaragua, Rusko, Južná Afrika, Spojené arabské emiráty, Spojené kráľovstvo, Spojené štáty.

4.

Zabránenie šíreniu neverejných finančných informácií a obchodovaniu s dôvernými informáciami

Každý zamestnanec je povinný zachovávať mlčanlivosť o všetkých interných a neverejných informáciách týkajúcich sa spoločnosti Limagrain, ktoré môžu ovplyvniť cenu akcií kótovaných spoločností na burze.

Používanie týchto informácií na osobný zisk alebo zisk tretej strany je zakázané.

Podľa predpisov o obchodovaní s využitím dôverných informácií je zakázané priamo alebo nepriamo kupovať, predávať alebo vymieňať cenné papiere kótovanej spoločnosti patriacej do skupiny na základe informácií, ktoré nie sú verejne dostupné.

Charta o obchodovaní s dôvernými informáciami je k dispozícii na intranete spoločnosti Limagrain.

Spoločnosť Limagrain vo všeobecnosti odsudzuje akékoľvek konanie, ktoré je v rozpore s transparentnosťou trhu a burzovými predpismi, najmä šírenie fám alebo využívanie dôverných informácií.

Očakávané správanie

Všetci zamestnanci musia zabezpečiť, aby sa interné a externé šírenie dôverných informácií obmedzilo na tých, ktorí ich potrebujú vedieť, a musia zaviesť opatrenia, ktoré zabezpečia, aby sa informácie uchovali v tajnosti a neboli sprístupnené tretím stranám.

Všetci zamestnanci si musia uvedomiť, že môžu niesť osobnú zodpovednosť.

5.

Zabezpečenie ochrany práv duševného vlastníctva

Spoločnosť Limagrain verí, že ochrana jej práv duševného vlastníctva (patenty, osvedčenia o ochrane odrôd rastlín, obchodné tajomstvá, výkresy a modely, ochranné známky, autorské práva, softvér, databázy atď.) je nevyhnutná pre jej rozvoj a udržateľnosť.

Preto musí každý zamestnanec chrániť duševné vlastníctvo skupiny a rešpektovať dôvernosť.

Spoločnosť Limagrain tiež rešpektuje práva duševného vlastníctva svojich partnerov a konkurentov.

Očakávané správanie

Každý zamestnanec spoločnosti Limagrain musí prijať všetky opatrenia, aby zabezpečil primeranú ochranu duševného vlastníctva diel spoločnosti Limagrain, pričom musí rešpektovať dôvernosť spojenú s týmito právami.

Každý zamestnanec musí dodržiavať záväzky prijaté spoločnosťou Limagrain a práva duševného vlastníctva tretích strán, ktoré sú platné a účinné v príslušných oblastiach.

Každý zamestnanec, ktorý opúšťa skupinu, musí dodržiavať rovnaké požiadavky na dôvernosť a rešpektovať rovnaké práva duševného vlastníctva.

Otázky – hnacia sila našej etiky

Ak majú zamestnanci akékoľvek otázky týkajúce sa výkladu tohto dokumentu, môžu sa dôverne obrátiť na svojho nadriadeného, vedúceho oddelenia ľudských zdrojov alebo právneho oddelenia v rámci svojej spoločnosti a tieto osoby môžu následne kontaktovať generálny management.

Na koho sa môžem obrátiť, ak mám otázku alebo problém?

Môže sa zdať, že je jednoduchšie mlčať alebo zatvárať oči, ale záväzok skupiny znamená, že spoločnosť Limagrain by nikdy nemala ignorovať žiadnu otázku týkajúcu sa tohto kódexu. Zamestnanci by nikdy nemali váhať pozastaviť činnosť alebo postup, ktorý sa zdá byť v rozpore so zásadami kódexu, a v prípade potreby požiadať o radu rôzne kontaktné osoby, na ktoré sa môžu obrátiť.

Máte otázku?

code-of-conduct@limagrain.com

? Máte pochybnosti o určitej situácii?

Položte si niekoľko jednoduchých otázok:

- Je situácia, ktorej sa obávate, legálna?
- Je v súlade s etickým kódexom a kódexom správania spoločnosti Limagrain?
- Vystavuje spoločnosť Limagrain neprijateľným rizikám alebo poškodzuje jej záujmy v krátkodobom, strednodobom alebo dlhodobom horizonte?
- Zodpovedá záväzkom a zárukám spoločnosti Limagrain poskytnutým interne alebo externe?
- Ako by túto situáciu vnímali ostatní: váš nadriadený, vaši kolegovia alebo vaša rodina?
- Môžete sa k tejto otázke vyjadriť slobodne, alebo vás už len samotná myšlienka na ňu zneisťuje?
- Čo by sa stalo, ak by o situácii informovali médiá alebo sociálne siete?

System whistleblowingu

Všetci zamestnanci môžu využiť systém whistleblowingu, aby nahlásili akékoľvek konanie, ktoré je v rozpore s Etickými zásadami a kódexom správania.

Vo všeobecnosti platí, že všetci zamestnanci spoločnosti Limagrain, ako aj všetci dočasní alebo externí zamestnanci alebo tretie strany spojené so spoločnosťou Limagrain, môžu byť svedkami alebo sa dozvedieť o udalostiach, činoch alebo správani, ktoré porušujú ustanovenia Etických zásad a kódexu správania v priebehu ich zamestnania.

Všetci zamestnanci sú povinní takéto incidenty okamžite nahlásiť, vrátane prípadov, keď bol spáchaný trestný čin alebo priestupok.

Spoločnosť Limagrain zaviedla jednotné technické opatrenie na prijímanie týchto oznámení. V závislosti od platných predpisov, najmä vo Francúzsku a Európskej únii, je však k dispozícii niekoľko kanálov na prijímanie oznámení.

V každej zo spoločností skupiny sú na webovej stránke k dispozícii informácie o oznamovacích kanáloch, ktoré môžu oznamovatelia využiť, vrátane príslušného postupu v súlade s miestne platnými predpismi.

Oznamovatelia sa môžu obrátiť aj priamo na výbor pre riešenie oznámení (Disclosure Management Committee – DMC) spoločnosti Limagrain: alert@limagrain.com.

Prijímanie a vybavovanie oznámení sa vykonáva v úplnej dôvernosti v súlade s platnými právnymi predpismi, najmä pokiaľ ide o postavenie a ochranu oznamovateľa, jeho osobné údaje a postup platný v spoločnosti Limagrain alebo v príslušnej dcérskej spoločnosti.

Zavedenie systému whistleblowingu je aplikáciou francúzskeho zákona č. 2016-1691 z 9. decembra 2016 (Sapin II), ktorý upravuje transparentnosť, boj proti korupcii a modernizáciu hospodárskeho života. Tento zákon dopĺňa systém oznamovania aj vymedzením všeobecného režimu ochrany oznamovateľov. Zákon definuje dva mechanizmy: "systém oznamovania" a "ochranu oznamovateľov". V praxi je potrebné dodržiavať príslušné ustanovenia. Ostatné krajiny, v ktorých spoločnosť pôsobí, majú porovnateľné právne predpisy. Slovenským predpisom upravujúcim whistleblowing je zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dôsledky nedodržovania pravidiel kódexu správania

Cieľom pravidiel podnikateľskej etiky je zabezpečiť, aby spoločnosť dodržiavala rôzne medzinárodné a vnútroštátne právne predpisy, ktoré často presahujú jej územie. Porušenie týchto pravidiel môže mať vážne dôsledky pre zamestnancov, spoločnosť a skupinu.

Politika podnikateľskej etiky zohľadňuje aj medzinárodné uznávané dokumenty, napríklad dokumenty Organizácie Spojených národov, a spoločnosť Limagrain musí tieto zákony dodržiavať. Už podpis Globálneho paktu UN Global Compact naznačuje, že sa zaviazala prejavíť pevný postoj a ísť v tejto oblasti príkladom.

Podnikanie spoločnosti Limagrain je súhrnom jednotlivých činností jej zamestnancov bez ohľadu na ich pozíciu alebo krajinu, v ktorej pôsobia. S cieľom zabezpečiť, aby ich konanie bolo v súlade s Etickými zásadami a kódexom správania, interné praktické príručky opisujú správanie, ktoré spoločnosť Limagrain od svojich zamestnancov očakáva, ako aj to, čo sa v jej mene nesmie robiť.

V hre nie je len právna zodpovednosť spoločnosti Limagrain a jej vrcholových manažérov, jej povest' a image, ale aj to, akú spoločenskú úlohu by podľa jej vrcholových manažérov mala zohrávať.

Preto musíme všetci dodržiavať Etické zásady a kódex správania, ako aj pravidlá opísané v interných praktických prehľadoch!

Čo to znamená pre zamestnancov jednotlivých subjektov?

Porušenie Etických zásad a kódexu správania vystavuje zamestnancov disciplinárnym sankciám stanoveným v dokumentoch jednotlivých spoločností skupiny (často ide o interné predpisy) a v konečnom dôsledku môže viesť k skončeniu pracovného pomeru.

Aké sú právne dôsledky korupcie?

V prípade korupcie môže nedodržovanie zákona viesť k právnym sankciám okrem sankcií, ktoré môže uložiť spoločnosť. Protikorupčné právne predpisy, ako napríklad zákon Sapin II vo Francúzsku a iné právne predpisy s extrateritoriálnou pôsobnosťou (Spojené kráľovstvo, Spojené štáty atď.), totiž stanovujú občianskoprávne a trestnoprávne sankcie pre zamestnancov aj ich zamestnávateľov. Tieto tresty sa vzťahujú na páchatel'ov a spolupáchatel'ov bez ohľadu na to, či ide o fyzické alebo právnické osoby. Zamestnanec je zodpovedný aj vtedy, ak sa dopustil korupčného konania v mene a v prospech svojej spoločnosti. Nezáleží ani na tom, či bola korupcia úspešne dokonaná. Už samotný pokus predstavuje trestný čin, ktorý je trestne stíhateľný.

- **Zamestnanec** môže byť trestne zodpovedný ako fyzická osoba a trestom môže byť až dlhoročné odňatie slobody, strata občianskych práv, zákaz výkonu príslušnej činnosti alebo veľmi vysoká pokuta.

- **Spoločnosť Limagrain alebo ktorákoľvek z jej dcérskych spoločností** môže byť tiež zodpovedná. Hoci sa odporúčané tresty v jednotlivých krajinách líšia, takmer všetky právne systémy stanovujú tresty odňatia slobody pre vrcholových manažérov a trestné alebo správne pokuty pre spoločnosti. Tieto pokuty môžu dosiahnuť až 30 % príjmov spoločnosti alebo dokonca viac. Spoločnosť môže niesť aj občianskoprávnu zodpovednosť a môže byť povinná zaplatiť značné sumy tretím stranám, ktoré sa stali obeťami korupčného správania.

Ďalšie možné sankcie:

• Zákaz určitých činností

Zákaz výkonu verejnej funkcie alebo profesijnej činnosti, ktorej sa korupčné správanie týka, sa môže uložiť. Spoločnosti, ktorá bola uznaná vinnou z korupcie, môže byť zakázaná účasť na projektoch verejného sektora. V Európskej únii sú spoločnosti, ktoré boli uznané vinnými z korupcie, automaticky vylúčené zo zákaziek verejného sektora. Banky potom zostavujú čierne listiny spoločností, ktoré boli zapojené do korupčných prípadov.

• Vylúčenie z niektorých verejných súťaží a projektov súkromného sektora

Spoločnosti súkromného sektora často odmietajú obchodovať so subjektmi, ktoré boli obvinené alebo odsúdené za korupciu.

• Ukončenie existujúcich zmlúv

Zmluvy získané korupciou sa často vyhlasujú za neplatné, pretože sú podvodné.

• Poškodenie povesti

Spoločnosti, o ktorých je známe, že sú skorumpované, sú čoraz viac vylučované z dôležitých finančných trhov a medzinárodných transakcií.

Slovník pojmov

Úplatky:*

Úplatky sú nepochybne najznámejšou formou korupcie. Sú tiež hlavným predmetom väčšiny protikorupčných zákonov. Vo všeobecnosti je úplatok peňažná suma alebo dar ponúknutý s cieľom získať nespravodlivú, nezaslúženú alebo neprímeranú výhodu.

Úplatok môže zahŕňať viacero strán transakcie, ale vždy zahŕňa aspoň dve hlavné strany: osobu, ktorá úplatok dáva (platiteľ), a osobu, ktorá ho prijíma (žiadateľ).

Úplatok nemusí byť nevyhnutne peňažná suma; môže mať podobu finančného stimulu, poskytnutej služby alebo láskavosti, napríklad ponuky zamestnania pre príbuzného osoby, ktorá úplatok dostáva.

Úplatok je aj obyčajný prísľub ponúknuť niečo v budúcnosti výmenou za obchodnú výhodu.

Úplatky zahŕňajú niekoľko situácií a podkategórií:

- nezákonná provízia: úplatok zaplatený po udelení zákazky, nie vopred, napr. súkromný subjekt, ktorý chce získať zákazku, sľúbi štátnemu úradníkovi zaplatiť "províziu" hneď po udelení zákazky,
- facilitačná platba: tzv. "poplatok za uľahčenie", malá suma zaplatená priamo alebo nepriamo, "tajne", štátnemu úradníkovi za zaručenie alebo urýchlenie bežných a tzv. nediskrečných úkonov, ako je získanie víza, objednanie alebo pripojenie k sieti (digitálnej, elektrickej, vodovodnej) alebo napríklad urýchlenie colného konania,
- nezákonný poplatok: ide o daň alebo poplatok za služby, ktoré nezákonne vyberá úradník, ktorý na to nemá zákonné oprávnenie.

Detská práca:

Akýkoľvek druh ekonomickej činnosti vykonávanej deťmi, ktorá ovplyvňuje ich normálny fyzický a duševný vývoj.

Kolúzia:

Kolúzia je nezákonná dohoda, zvyčajne tajná, medzi dvoma alebo viacerými osobami s cieľom poškodiť tretiu stranu tým, že ju zbavia jej práv alebo si prívlastnia určitú prax. Môže ísť napríklad o šírenie dôverných informácií o trhu osobou, ktorá chce zvýhodniť určitý hospodársky subjekt, aby mu umožnila získať tento trh, alebo o presun zamestnancov s cieľom zamaskovať plán prepúšťania.

Skrytá práca:

Situácia, keď osoba, ktorá pracuje pre spoločnosť, nie je oficiálne nahlásená príslušným orgánom.

Konflikt záujmov:*

V prípade osoby, ktorá vykonáva určitú profesionálnu činnosť (verejnú alebo súkromnú), zastáva volenú funkciu alebo vykonáva verejnú službu, je konflikt záujmov definovaný ako situácia, ktorá môže spochybníť skutočné motívy jej rozhodnutí. Tieto záujmy môžu byť združovacie, charitatívne, kultúrne, finančné, politické, náboženské alebo športové, prípadne môžu vyplývať z rodinných alebo citových väzieb.

V podnikovom prostredí existuje riziko, že osobné alebo súkromné záujmy zamestnanca môžu byť v rozpore so záujmami jeho spoločnosti. V takom prípade zamestnanec už nemusí plniť svoju povinnosť lojality voči spoločnosti.

Konflikt záujmov môže zahŕňať napríklad:

- privilegovaný vzťah (rodinný alebo finančný) so zákazníkom, spoludodávateľom alebo subdodávateľom,
- zastávanie politickej alebo profesionálnej funkcie,
- kumulácia odborných činností,
- príbuzný alebo blízka osoba, ktorá sa uchádza o pracovnú ponuku spoločnosti,
- používanie alebo zdieľanie dôverných informácií v osobnom záujme.

Korupcia:

Korupcia zahŕňa:

- ponuka, prísľub alebo dar nekalej výhody verejnej alebo súkromnej osobe (aktívna korupcia) alebo
- získanie, vyžiadanie alebo prijatie nekalej výhody od verejnej alebo súkromnej osoby (pasívna korupcia) s cieľom vykonať alebo nevykonať činnosť v rámci svojej profesionálnej funkcie.

Z tejto definície vyplýva, že:

- ponuka alebo prísľub sa môže uskutočniť priamo alebo nepriamo, napríklad prostredníctvom sprostredkovateľa,
- to, čo sa ponúka, môže mať peňažnú alebo nepeňažnú formu, napríklad dar, pozvanie alebo služba,
- čo sa očakáva na oplátku, môže byť konanie alebo nečinnosť.

Diskriminácia:

Ide o nerovnaké zaobchádzanie s osobou na základe aspoň jedného z chránených kritérií, ako je pôvod, pohlavie, zdravotné postihnutie, farba pleti, náboženstvo atď.

Embargo:

Embargo je opatrenie, ktoré zakazuje buď transakcie s určitou krajinou, alebo transakcie s určitou krajinou týkajúce sa určitého tovaru, takže je potrebné poznať ekonomický dôvod transakcie (napríklad v prípade záказu predaja zbraní do krajiny X). Tieto opatrenia vychádzajú z rozhodnutí Organizácie Spojených národov alebo z nariadení Európskej únie alebo vnútroštátnych nariadení.

Vydieranie:

Vydieranie je získanie peňazí, majetku alebo služieb od osoby pomocou úskoku alebo hrozby. Veľmi často ide o vyhrážku, ktorej cieľom je prinútiť inú osobu, aby urobila niečo proti svojej vôli, čo zvyčajne vedie k tomu, že obeť príde o peniaze alebo musí poskytnúť výhodu.

V kontexte korupcie môže ísť o požiadavku verejného činiteľa získať určitú sumu peňazí pod hrozbou, že inak využije svoj vplyv na poškodenie spoločnosti alebo jednotlivca. Príkladom môže byť colník alebo bezpečnostný pracovník, ktorý ponúka, že výmenou za úplatok nebude vykonávať zdĺhavú a nákladnú "kontrolu" určitého tovaru alebo tašiek.

Rodinný príslušníci:

Do tejto kategórie patria príbuzní, či už pokrvní alebo manželskí (alebo podobný neformálny vzťah), ako napríklad manžel/ka, partner/partnerka, rodičia alebo deti. Patria sem aj deti tých istých rodičov, na základe manželstva alebo adopcie, nevlastní rodičia, starí rodičia, strýkovia, tety a bratrance, vnúčatá alebo akíkoľvek príbuzní žijúci v domácnosti.

Kapitálová účasť:

Pojem "kapitálová účasť" zahŕňa okrem iného akúkoľvek akciu alebo podiel na základnom imaní, investíciu, poskytnutú alebo prijatú pôžičku alebo akúkoľvek inú finančnú dohodu uzavretú s treťou stranou.

Nútená práca:

Práca vykonávaná pod nátlakom alebo hrozbou.

Podvody:

Podvod zahŕňa úmyselné oklamanie inej osoby s cieľom získať nezákonný alebo neoprávnený prospech alebo sa vyhnúť zákonnej alebo zmluvnej povinnosti.

Podvod znamená, že došlo k úmyselnému konaniu (nie k omylu alebo nedbanlivosti) sprevádzanému postupom na zakrytie protiprávneho konania.

Motívy podvodu môžu byť veľmi rozmanité a podvod môže byť spáchaný z finančných, morálnych alebo materiálnych dôvodov. Spoločnosť môže byť obeťou alebo príjemcom.

Podvody môžu mať podobu:

- sprenevera peňazí, zariadenia alebo dôverných informácií alebo nečestnosť v kvalite výrobkov alebo služieb; príkladom je nepravdivé tvrdenie, že výrobok má určitú značku alebo spĺňa určitý štandard,
- likvidácia dokumentov,
- falšovanie účtovných záznamov,
- prikladanie naskenovaných podpisov bez súhlasu zainteresovanej strany,
- neinformovanie verejnej alebo súkromnej osoby alebo poskytnutie zavádzajúceho vyhlásenia,
- nepravdivé vyhlásenie v zmluvnom, účtovnom alebo administratívnom dokumente, napríklad nedodržanie normy alebo obmedzenia vyžadovaného zákonom.

Podvodné vyhlásenia:

Podvodné vyhlásenia zahŕňajú úmyselné nesprávne údaje alebo opomenutia vo finančných výkazoch a šírenie finančných výkazov s cieľom získať výhodu na úkor príjemcov, najmä investorov a veriteľov. Môže ísť napríklad o falšovanie alebo pozmeňovanie účtovných a finančných záznamov, úmyselné nedodržiavanie účtovných zásad, skresľovanie transakcií, úmyselné vynechávanie alebo zverejňovanie informácií atď. Mimo oblasti financií sú podvodné vyhlásenia akékoľvek úmyselné nepresnosti alebo vynechanie informácií (personálnych, obchodných atď.) vo verejných dokumentoch s úmyslom oklamať príjemcu.

Zmrazenie majetku:

Zablokovanie majetku osoby, o ktorom rozhodol štátny orgán (OFAC, ministerstvo hospodárstva atď.) na základe vnútroštátnych, extrateritoriálnych alebo iných predpisov alebo medzinárodných predpisov (OSN) alebo predpisov Európskej únie. Toto rozhodnutie sa vzťahuje na akúkoľvek banku, ktorá vlastní majetok v mene dotknutej osoby, a podľa okolností sa vzťahuje na celý majetok alebo jeho časť.

Dary:*

Dary alebo pohostinnosť môžu mať viacero foriem, napríklad tovar, potraviny, výlety, pobyty v hoteli, pozvánky na odborné, kultúrne alebo športové podujatia alebo inú zábavu.

Nezákonné odmeňovanie:

Odmena je nezákonná, ak je poskytnutá nezákonne za službu (rozhodnutie alebo opomenutie). **Môže mať podobu zľavy z peňažnej sumy alebo daru určitej hodnoty a je formou korupcie. Nejde o zľavu s cieľom ovplyvniť rozhodnutie alebo opomenutie pred jeho prijatím, ale o zľavu poskytnutú priamo z dôvodu rozhodnutia alebo opomenutia po jeho prijatí.**

Obchodovanie s využitím dôverných informácií:

Zverejnenie alebo použitie dôverných informácií (špecifické a dôverné informácie, ktoré by v prípade zverejnenia mohli ovplyvniť cenu akcií) na trhu s cennými papiermi (najmä pri nákupe, predaji, výmene alebo upisovaní cenných papierov alebo pri uplatňovaní opcí). Takéto konanie predstavuje trestný čin, ktorý vystavuje páchatel'a trestnému stíhaniu. Toto porušenie je tiež regulované a sankcionované regulačnými orgánmi burzy cenných papierov, na ktorej sú akcie spoločnosti kótované.

Lobovanie alebo zastupovanie záujmov:

Legitímny a transparentný príspevok spoločnosti k tvorbe predpisov alebo verejných politik týkajúcich sa tém, ktoré sú v jej záujme. Tento príspevok má slúžiť na informovanie verejných činiteľov s rozhodovacou právomocou.

Spreneveru majetku alebo finančných prostriedkov:

Tento pojem sa vzťahuje na krádež alebo podvodné použitie majetku spoločnosti zamestnancom. Zneužitie sa môže týkať akéhokoľvek majetku, ako sú finančné prostriedky, výrobky alebo akýkoľvek iný druh majetku (pohľadávky, počítačové vybavenie alebo údaje týkajúce sa organizácie alebo obchodných partnerov spoločnosti, ako sú referencie klientov, technické informácie o výrobkoch alebo službách alebo akékoľvek iné dôverné informácie).

Zneužitie majetku spoločnosti:

Úmyselné a osobné používanie majetku alebo úveru spoločnosti alebo právomocí vedúcich pracovníkov.

Pranie peňazí alebo kapitálu:

Pranie špinavých peňazí alebo kapitálu spočíva v tom, že sa tovarom alebo peniazom, ktoré boli v skutočnosti získané nezákonnou činnosťou (terorizmus, obchodovanie s drogami, falšovanie, hackerské útoky, korupcia, daňové úniky atď.), dodá legálnosť zatajením ich pôvodu. Môže ísť aj o nezákonný prevod finančných prostriedkov s cieľom vyhnúť sa devízovej kontrole a/alebo odhaleniu daňovými orgánmi.

Môže mať tieto formy:

- transakcia, pri ktorej nie sú známe mená alebo názvy a údaje strán,
- transakcie vykonávané neznámymi alebo nadbytočnými sprostredkovateľmi,
- nevysvetliteľná transakcia,
- používanie neobvyklých platobných metód,
- transakcie do inej krajiny, ako je krajina, v ktorej bola služba poskytnutá, alebo do inej krajiny, ako je krajina, v ktorej sa nachádza ústredie.

Nepotizmus alebo rodinkárstvo:

Poskytovanie nespravodlivých výhod členom rodiny, priateľom alebo príbuzným.

Osobné údaje:

Údaje, ktoré priamo alebo nepriamo identifikujú súkromnú osobu, ako napríklad priezvisko, meno, telefónne číslo, e-mailová adresa atď.

Osobný/súkromný záujem:

Pojem "osobný/súkromný záujem" by sa mal chápať v širšom zmysle, t. j. zahŕňa tak záujmy dotknutej osoby (zamestnanca, pracovníka, verejného činiteľa, člena verejnej správy, verejnej služby alebo verejnej správy), ako aj záujmy jej rodiny alebo blízkych osôb (fyzických alebo právnických osôb).

Politicky exponované osoby:

Osoby, ktoré zastávajú alebo zastávali dôveryhodné a mocenské funkcie na vysokej úrovni verejnej služby alebo politické, právne alebo administratívne funkcie alebo pozície v medzinárodnej organizácii, vrátane ich najbližších rodinných príslušníkov alebo blízkych príbuzných. Patria sem najmä osoby zastávajúce vysoké politické funkcie, ako sú vládni úradníci, vysokí politici alebo štátni úradníci, sudcovia alebo vysokí vojenski dôstojníci a vysokí úradníci verejných podnikov alebo významných politických strán.

Verejný činiteľ alebo zástupca vlády:

Verejný činiteľ alebo zástupca verejnej správy znamená:

- Každý verejný činiteľ, ktorý bol zvolený alebo vymenovaný za ministerského alebo zákonodarného úradníka,
  - Každý zamestnanec alebo osoba konajúca v mene alebo pre verejného činiteľa, vládnú agentúru alebo spoločnosť, ktorá pracuje pre vládnú agentúru alebo je ňou vlastnená alebo kontrolovaná, ako napríklad výskumný pracovník zamestnaný na verejnej univerzite,
  - každý funkcionár politickej strany, kandidát s formálnym mandátom, úradník alebo zamestnanec alebo fyzická osoba konajúca v mene alebo na účet politickej strany alebo kandidáta s formálnym mandátom,
  - zamestnanec alebo osoba konajúca v mene alebo na účet verejnej medzinárodnej organizácie,
  - ktoréhokoľvek člena kráľovskej rodiny alebo armády,
  - ktorýkoľvek člen "štátnej správy", pričom štátna správa znamená všetky úrovne a zložky (miestnu, regionálnu alebo celoštátnu, správnu, súdnu, zákonodarnú alebo výkonnú).
- Za verejných činiteľov sa považujú aj blízki príbuzní všetkých týchto osôb.

Zainteresované strany:

Zainteresovaná strana je akákoľvek právnická alebo fyzická osoba alebo skupina osôb alebo organizácia, ktorá môže byť priamo alebo nepriamo zapojená do činností podniku, spoločnosti alebo skupiny spoločností.

Tento pojem zahŕňa celý rad ľudí, ako sú investori, akcionári, zamestnanci, dodávateľa, subdodávateľa, zákazníci, verejné orgány, profesijné organizácie, ale aj medzinárodné organizácie, mimovládne organizácie, miestne komunity, novinári a médiá.

Štátne podniky (verejné podniky):

Verejné podniky sú právnické osoby, ktoré sú úplne alebo čiastočne vlastnené alebo kontrolované štátom. Zamestnanci a funkcionári štátnych podnikov sa podľa väčšiny protikorupčných zákonov považujú za štátnych alebo verejných činiteľov.

Nekalá alebo neoprávnená výhoda:

Nekalá výhoda je definovaná ako akýkoľvek hodnotný predmet alebo služba poskytnutá príjemcovi s cieľom zabezpečiť rozhodnutie alebo sa zdržať hlasovania alebo ovplyvniť rozhodnutie. Príjmom môže byť verejný činiteľ, zamestnanec súkromného sektora, príbuzný tejto osoby (napr. rodinný príslušník) alebo spriaznený subjekt (nadácia, schránková spoločnosť atď.).

Nespravodlivá výhoda môže mať tieto formy:

- Priame (napr. nezákonné platby, neštandardné poplatky alebo úplatky, platby za uľahčenie alebo hotovosť, služby, zľavy, okázalé dary alebo nadmerné výhody, nadmerné účtovanie za služby, pôžičky, úvery),
- nepriame (napr. platba politickej strane, charitatívny dar alebo sponzorstvo, ponuka pozície alebo stáže atď.).

Poznámky

Úplatok

Najznámejšia forma korupcie má na celom svete mnoho rôznych názvov.

Egypt

- Ashaan ad-dukhaan (niečo na cigarety)
- Ashaan ash-shay (niečo na čaj)
- Bakchich (dar, darček, úplatok)
- Barteel rashwah (úplatok)
- Kahwa (káva)

Rusko

- Vzjatka (úplatok)
- Dat' na lapu (namastiť)

Čína

- Čcha-čchien (peniaze za čaj)
- Cou chou mien (vstup zadným vchodom)

Spojené štáty americké

- Bribe (úplatok)
- Kickback (odrazový mostík)
- Payola (úplatok)
- Sweetener (sladidlo)
- Backhander (peniaze bokom)
- Hush money (držhubné)
- Grease (namastiť)
- Wet one's beak (namočiť si zobák)

Mexiko

- Soborno (úplatok)
- Mordida (sústo)
- Refresco (nápoj)
- Dinero por debajo de la mesa (peniaze pod stolom)

Peru

- Coima (slangový výraz pre úplatok)

Irak

- Kahwa (dobrá káva)

Nigéria

- Kola, dash, egunje (úplatok)

Angola

- Gaseoso (nápoj)

Rumunsko

- Rasplata (odmena za služby)

Thajsko

- Sin bone (peniaze na čaj)

India

- Rishwat (namastiť)
- Baksheesh, ghos, hafta (úplatok)
- Chai-pani (čaj a voda)

Turecko

- Rusvet (úplatok)

Filipíny

- Lagay (placák)
- Kotong, suhol (úplatok)

ÚSTREDIE:

Biopôle Clermont-Limagne 14 rue
Henri Mondor
63360 Saint-Beauzire
Francie

KOREŠPONDENČNÁ ADRESA:

CS 20 001
63360 Gerzat

Tel: +33 (0)4 73 63 40 00
Fax: +33 (0)4 73 63 40 44

www.limagrain.com

